

EVEN GAS TERUG MET KERNENERGIE

Geen ander land ter wereld heeft zo'n ambitieus kernenergieprogramma als China en daar verandert Fukushima weinig aan.

TEKST: BERT VAN DIJK
(FREELANCECORRESPONDENT IN SHANGHAI)

Anderhalf jaar geleden logeerde ik in een piepklein dorpje op het platteland diep in de provincie Hunan. Het dorpje Tianjiacun, ingeklemd tussen twee met bamboebos beklede heuvels, was een oase van rust. Op een steenworp afstand wordt een van China's eerste kerncentrales in het binnenland gebouwd. De bewoners maakten zich daar zorgen over. Ik stelde ze gerust door te verzekeren dat de centrales die China nu bouwt modern zijn en veelal met buitenlandse, vaak Japanse technologie worden gebouwd.

NAAR TWEEHONDERD CENTRALES

Ik moest aan het dorpje denken na de zware aardbeving en tsunami in Japan en de daaropvolgende nucleaire rampspoed in de kerncentrale bij Fukushima. De bewoners in het dorpje in Hunan zullen de ontwikkelingen in Japan met angst en beven volgen. Maar niet alleen in Tianjiacun, ook in andere delen van China zal de bezorgdheid zijn toegenomen. Op dit moment zijn er al dertien kernreactoren operationeel en nog eens zevenentwintig in aanbouw. Daarnaast liggen de bouwtekeningen voor nog eens vijftig reactoren klaar. China zou daarna nog eens honderdtien kernreactoren willen bouwen.

Van alle kerncentrales die wereldwijd in aanbouw zijn op dit moment, is bijna de helft gelegen op Chinees grondgebied. Kernenergie is een centraal onderdeel in het langetermijnplan van de Chinese overheid om minder afhankelijk te worden van de vervuilende kolenindustrie. Nu is het

land nog voor meer dan 80 procent van zijn energievoorziening aangewezen op de verbranding van steenkool. Kernenergie maakt niet meer dan een 1 procent uit in de energieproductiemix. Dat moet de komende jaren flink omhoog. De huidige kerncentrales hebben een capaciteit van bijna zeven gigawatt. Dat zou in oorspronkelijke plannen moeten worden verhoogd tot veertig gigawatt in 2020, maar dat doel zal zoals het er nu naar uitziet al vijf jaar eerder worden gehaald. In 2020 heeft China waarschijnlijk al een kernenergiecapaciteit van meer dan tachtig gigawatt.

Maar het ongeluk in Fukushima lijkt ook in China te leiden tot een herziening van de kernenergieplannen. Topman Wei Zaofeng van de China Electricity Council, de belangrijkste branchevereniging, zei onlangs dat China de doelstellingen mogelijk wat terugschroeft. Hij verwacht niet dat de veertig gigawatt al in 2015 zal worden gehaald. Ook zei hij dat China voorlopig geen nieuwe kerncentrales in het binnenland zal gaan bouwen, omdat de overheid meer aandacht zal besteden aan veiligheidsissues.

ANDERE VEILIGHEIDSRISICO'S

Maar moderne technologie is maar een deel van het totale veiligheidsplaatje. De enorme snelheid waarmee China kerncentrales bouwt was voor de hoofdtoezichthouder op de veiligheid in de kernenergiesector, Li Ganjie, in 2009 al aanleiding om te waarschuwen. Li is bezorgd dat de bouwkwaliteit en operationele veiligheid onder druk komen te staan. Ook omdat de bouw van centrales geen gelijke tred houdt met het opleiden van goedgekwalificeerd personeel om de centrales te

bedienen. Eind vorig jaar nog kreeg de baas van China's grootste kerncentrale-exploitant een levenslange gevangenisstraf opgelegd wegens corruptie en het aannemen van 1 miljoen dollar aan steekpenningen. Ook dat is voor veel experts geen geruststellend gegeven.

De opmerkingen van Wei en de bezorgdheid van Li staan echter haaks op recente uitlatingen van andere overheidsambtenaren die juist lieten doorschemeren dat het ongeluk in Japan waarschijnlijk geen effect zal hebben op China's kernenergieplannen.

Ondanks de conflicterende geluiden over de precieze snelheid van de uitbreiding van het programma, lijkt een gestage groei van kernenergie in China onvermijdelijk. Dat is goed nieuws voor de technologieleveranciers in binnen- en buitenland. Westinghouse, onderdeel van het Japanse Toshiba, is een belangrijke leverancier van technologie, net als Rolls Royce en het Franse Areva. Maar de grootste winnaars zullen waarschijnlijk toch binnenlandse bedrijven als Dongfeng Electric zijn. ■